

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Ndc/14/2020
Identifikačné číslo spisu: 7119201713
Dátum vydania rozhodnutia: 15. decembra 2020
Meno a priezvisko: JUDr. Lubor Šebo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7119201713.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Národná banka Slovenska, so sídlom v Bratislave, Imricha Karvaša 1, IČO: 30 844 789, proti žalovaným 1/ AB REAL, s.r.o., Košice, so sídlom v Košiciach, Garbiarska 2, IČO: 31 698 115 a 2/ T.. W. C., bytom v K., H. X, o ochranu dobrého mena právnickej osoby, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 13C/6/2019, o návrhu žalovanej 1/ na prikázanie sporu Okresnému súdu Bratislava I, takto

r o z h o d o l :

Návrhu na prikázanie sporu vedenom na Okresnom súde Košice I sp. zn. 13C/6/2019 Okresnému súdu Bratislava I n e v y h o v u j e.

O d ô v o d n e n i e

1. Okresný súd Košice I predložil podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) návrh žalovanej 1/ na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava I. Žalovaná 1/ na odôvodnenie návrhu hospodárnosti a praktickosti prístupu ku konajúcemu súdu uviedla, že konateľ žalovanej 1/ sa dlhodobo zdržuje v meste Bratislava za účelom obchodných aktivít, preto je pre neho vhodnejší na prístup Okresný súd Bratislava I. Ďalej ako dôvod na prikázanie vidí skutočnosť, že všetci navrhovaní svedkovia majú trvalý pobyt v meste Bratislava, kde sa nachádza aj sídlo žalobkyne, čím je podľa nej aj pre nich prístupnejší, vhodnejší a viac hospodárny Okresný súd Bratislava I.

2. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k návrhu na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti s návrhom žalovanej 1/ nesúhlasila a navrhla návrhu nevyhovieť.

3. Podľa § 39 ods. 2 CSP možno na návrh ktorejkoľvek zo strán vec prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Košice I) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Bratislava I). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“).

4. Najvyšší súd prejednal (§ 39 ods. 3 CSP) návrh žalovanej 1/ na prikázanie veci Okresného súdu Košice I sp. zn. 13C/6/2019 Okresnému súdu Bratislava I z dôvodu vhodnosti a dospel k záveru, že tomuto návrhu nie je možné vyhovieť, lebo neboli zistené zákonné predpoklady pre prijatie postupu podľa § 39 ods. 2 CSP.

5. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu, a teda podmienky prikázania veci treba - ako výnimku - vykladať reštriktívne. Totižto, ak by príslušný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by pre takéto rozhodnutie tu neboli podmienky, porušil by tým ústavne zaručenú zásadu, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanovuje zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa komplexné posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, ako aj dopadu prípadného prikázania sporu na doterajšie štádium konania, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnúť len vtedy, ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko druhej strany sporu.

7. V danom prípade žalovaná 1/ odôvodňuje vhodnosť navrhovanej delegácie sporu len tým, že obe strany konania majú sídlo a miesto skutočného riadenia a navrhovaní svedkovia trvalý pobyt v Bratislave. Tento dôvod však nevykazuje charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Vo všeobecnosti sú problémy tohto druhu (napríklad že strana konania nemá sídlo v obvode miestne príslušného súdu, alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať väčšie vzdialenosti či vynaložiť vyššie výdavky) skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie sporu inému súdu. K tomu najvyšší súd uvádza, že dôvody delegácie síce môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Musia však svojou výnimočnosťou viesť k nepochybnému záveru, že delegáciou sporu na iný súd sa zabezpečí hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie sporu, čo v danom prípade preukázané nebolo. Prikázanie sporu Okresnému súdu Bratislava I neprinesie oproti prejednaniu sporu Okresným súdom Košice I výrazné zjednodušenie prístupu k súdu pre strany sporu, ani nepovedie k výraznejšiemu zhospodárnaniu, či urýchleniu konania. Zo všeobecného hľadiska miesto pobytu niektorej zo strán sporu ani jej schopnosť (spôsobilosť) zúčastniť sa súdneho procesu, či problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností za účelom dostavenia sa na vecne a miestne príslušný súd bez ďalšieho a za každým nevyvolávajú zmenu príslušnosti súdu. Strana má totiž právo zvoliť si v konaní zástupcu, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Najvyšší súd taktiež poukazuje na § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd tiež môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti strane uložiť, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP).

8. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu žalovanej 1/ nevyhovelo.

9. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.